

BMP-0790-4-1/2015/EW

Warszawa, dnia ... marca 2015 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 06-03-2015

ZAL. NR.

Pani

Irena Lipowicz

Rzecznik Praw Obywatelskich

panowie Pani Rzecznik,

W odpowiedzi na wystąpienie Pani Rzecznik z dnia 30 stycznia 2015 roku (sygn. V.540.1.2014.MS) w sprawie *sytuacji migrantów – obywateli Unii Europejskiej, którzy z różnych przyczyn nie są w stanie uregulować kwestii swojego pobytu na terytorium Polski* oraz w związku z wcześniejszym wystąpieniem Pani Rzecznik w tożsamej sprawie z dnia 24 lutego 2014 roku (sygn. jak wyżej), uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie pragnę wskazać, że zgodnie z ustaleniami poczynionymi podczas spotkania w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, które miało miejsce w styczniu 2014 roku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), we współpracy z przedstawicielami Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Komendy Głównej Straży Granicznej, podjęło prace nad *Vademecum postępowania wobec cudzoziemców o nieuregulowanym statusie*.

W toku prowadzonych prac zakres dokumentu został rozszerzony zgodnie z sugestiami podmiotów zaangażowanych w jego tworzenie. Ostatecznie przygotowany dokument pn. *„Cudzoziemcy przebywający w Polsce – Vademecum”*, zwany dalej *„Vademecum”* zawiera informacje dotyczące możliwości uregulowania pobytu cudzoziemców przebywających w Polsce bez wymaganych zezwoleń na pobyt, jak również cudzoziemców – obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) i członków ich rodzin, którzy przebywają w Polsce, mimo iż nie zarejestrowali swojego pobytu. Opracowanie to odnosi się również do kwestii dobrowolnego powrotu w sytuacji, kiedy pobyt cudzoziemca nie może zostać uregulowany oraz określa sankcje jakie związane są z pobytem na terytorium Rzeczypospolitej Polski bez wymaganych zezwoleń. Dokument przedstawia praktyczne informacje w formie pytań i odpowiedzi (podejście krok po kroku).

Warto podkreślić, że *Vademecum* zawiera również porady dotyczące dochodzenia roszczeń wynikających z umów o pracę, którą świadczył cudzoziemiec (także w przypadku braku tytułu pobytowego do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w sytuacji gdy dana osoba pracowała bez zawartej na piśmie umowy o pracę), jak również praw przysługujących migrantom

zatrzymanym przez Straż Graniczną w celu prowadzenia postępowania związanego z nielegalnym pobytem na terytorium Rzeczypospolitej Polski.

Osobną część *Vademecum* stanowi szczegółowa lista adresów i numerów telefonów do wydziałów spraw cudzoziemców w urzędach wojewódzkich (właściwych w zakresie legalizacji pobytu i zatrudnienia) oraz oddziałów Państwowej Inspekcji Pracy (właściwych w zakresie pomocy cudzoziemcom, których prawa pracownicze zostały naruszone), a także oddziałów Straży Granicznej.

Uprzejmie informuję, że prace merytoryczne nad omawianym dokumentem zostały zakończone. Obecnie trwa opracowywanie jego szaty graficznej oraz przygotowywane jest tłumaczenie na języki obce najczęściej używane przez cudzoziemców aplikujących o zezwolenia pobytowe. Po zakończeniu ww. prac planowane jest zamieszczenie elektronicznej wersji *Vademecum* na stronach internetowych Krajowego Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci Migracyjnej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Komendy Głównej Straży Granicznej. Planowane jest również przekazanie *Vademecum* do wydziałów spraw cudzoziemców w urzędach wojewódzkich.

Jednocześnie pragnę poinformować, że w odniesieniu do roli rejestracji pobytu w odniesieniu do osób, które korzystają z unijnej swobody przemieszczania się, podtrzymuję stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 17 marca 2014 roku (sygn. nr BMP-0790-1-2/14/MKa). W ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych niedopełnienie obowiązku rejestracji nie wiąże się z negatywnymi konsekwencjami, w szczególności wydaleniem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nie powinno mieć również wpływu na możliwość skorzystania przez ww. osoby z działań pomocowych.

Niezależnie od powyższego pragnę wskazać, że w związku z rozważaną przez resort spraw wewnętrznych nowelizacją ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o *wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1525), brane jest pod uwagę również wprowadzenie rozwiązań prawnych, które pozwoliłyby na uniknięcie sytuacji niepewności u osób chcących zalegalizować swój pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z zakresem wskazanej ustawy.

Dodatkowo, odnosząc się do problematyki wskazanych w wystąpieniu rumuńskich Romów przebywających we Wrocławiu pragnę podkreślić, że sytuacja ww. osób jest monitorowana przez MSW. Przedstawiciel Urzędu do Spraw Cudzoziemców uczestniczy również w pracach zespołu doradczego, zajmującego się sytuacją wskazanych osób, powołanego przez Wojewodę Dolnośląskiego zarządzeniem nr 150 z dnia 10 czerwca 2014 roku.

2 *powiatowicz*
MINISTER
SPRAW WNEWTRZNYCH
Stachanczyk
z up. Piotr STACHANCZYK
Sekretarz Stanu

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Biuro Ministra
02-591 WARSZAWA, ul. Batorego 5
-1-

MSW

AAB741974

27

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL.

06-03-2015

ZAL. NR.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
AL. SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA